

[Statsministeren.]

ning, der nærer disse ønsker. Heroverfor finder jeg det rigtigst at understrege, at den grønlandske befolkning ingenlunde er så langt tilbage i udvikling, at den ikke forstår betydningen af, at man vælger repræsentanter til folkevalgte forsamlinger, eller at disse på deres side ikke er fuldtud klar over det ansvar og de forpligtelser, der følger med at være befolkningens valgte talsmænd. Hos ingen andre end hos de af befolkningen selv valgte repræsentanter kan man derfor finde udtryk for, hvad der rører sig i den grønlandske befolkning.

Tanker om, at landsrådenes medlemmer skal være daniserede og derfor ikke i overensstemmelse med den grønlandske befolkningens egne ønsker, er — det er jeg nødt til at sige — simpelthen kandestøberier. Jeg har selv haft lejlighed til at forhandle med de grønlandske landsråd og har kunnet overbevise mig om, i hvor høj grad den grønlandske befolkningens ve og velfærd ligger dem på sinde, og jeg tror ikke, at medlemmerne af det høje ting, der deltog i forhandlingerne i fjor sommer i Grønland, vil være uenige med mig i denne opfattelse. To gange — i sommeren 1948 overfor mig og i sommeren 1949 overfor rigsdagens Grønlandsudvalg og Grønlandskommissionen — har de grønlandske landsråd enstemmigt givet udtryk for tilslutning til de forslag, der nu i gennearbejdet form findes i Grønlandskommissionens betænkning.

For den, der blot i beskeden udstrækning har fulgt debatten i Grønland igennem de sidste år, kommer dette ingenlunde som en overraskelse, og jeg vil gerne til beroligelse for tvivlere fremhæve, at netop denne dobbelte behandling i landsrådene i sommeren 1948 og i sommeren 1949 har givet landsrådenes medlemmer den styrke, at de i den mellemliggende periode har kunnet lodde stemningen iblandt dem, af hvem de var valgt. Deres tilslutning i 1949 er givet med fuld sikkerhed for, at den grønlandske befolkning står bagved.

Den — må jeg sige — almindelige kultur-nihilisme overfor den vesteuropæiske kultur, der præger væsentlige afsnit af mindretallets betænkning, kan jeg i og for sig godt tiltræde. Jeg er ikke så naiv at mene, at alt i Vesteuropas kultur er godt og lykkebringende, men kan vi være enige om det, er jeg tilbøjelig til at mene, at enigheden hører op, når vi skal drøfte, hvilke forandringer vi kunne ønske at gennemføre, og jeg kunne have lyst til at spørge den ærede ordfører for mindretallet, det ærede medlem hr. Jensen-Broby, udfra hvilke synspunkter man skulle

kunne tilvejebringe det, der i mindretallets betænkning kaldes en „syntese af grønlandsk og dansk kultur“. Hvordan vil det ærede medlem tilvejebringe den?

Jeg ved ikke, om grønlænderne fremover vil blive lykkeligere i kraft af de forslag, som vi her behandler — jeg er i det hele beskeden nok til at være varsom med at give udtryk for, hvad der betinger menneskets lykke —, men jeg er af den aldeles bestemte opfattelse, at når den grønlandske befolkning beder os om mulighed for at blive delagtiggjort i det, der på godt og ondt er dansk kultur, så bør vi imødekomme grønlænderne, og jeg viger tilbage for at gøre mig til dommer over, hvilke elementer i den danske kultur den grønlandske befolkning vil kunne have gavn af, og hvilke elementer den skal forskånes for. Den adskillelse mellem godt og ondt bør den som et frit folk selv kæmpe sig frem til. Det er jo det, vi andre må gøre overfor den amerikanisering, eller russificering, hvis man vil, der for øjeblikket forestår i Vesteuropa. Det enkelte folk må selv kæmpe sig frem til at skelne mellem, hvad der efter det pågældende folks opfattelse er godt eller ondt. Det må vi gøre her i landet i dette øjeblik overfor amerikaniseringen; det må vi gøre overfor alle kulturpåvirkninger udefra, det gælder amerikanisering eller russificering eller andre kulturretninger.

Det er netop det springende punkt i den diskussion, som jeg forstår særlig er blevet rejst på foranledning af det ærede medlem fru Elin Appel. Man giver her udtryk for, at nu skal rigsdagen ikke komme med den ordning, som grønlænderne har bedt om, men nu skal vi sætte os til — og foreløbig bruge sommeren til — at finde det, man kalder en syntese mellem Grønlands og Danmarks kultur. Når vi har fundet den, skal vi rejse op og sige: her har vi fundet en form, der passer til jer. Jeg vil ikke benægte, at jeg forstår, at alle de betragtninger, der ligger bag dette synspunkt, er velmente, men det er også det stærkeste udtryk, jeg kan svinge mig op til. Betragtningerne er velmente, men har ingen muligheder for at blive realiseret i praksis.

Jeg benægter altså ikke, og det gjorde jeg heller ikke, da vi diskuterede denne sag i udvalget, at der eksisterer et problem her. Med hensyn til f. eks. formerne for den grønlandske skoles fremtidige udvikling følger vi i stor udstrækning de former, vi kender hervedefra, men jeg vil gerne føje til, at alt grønlandsk initiativ f. eks. ved skoleordningens tilrettelæggelse og udformning, der går ud på, at man skal tage hensyn til Grønlands kultur og til Grønlands egenart og til at udvikle den kom-